

COODI

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

**SCAN
QR Code**

เพื่ออ่านเนื้อหา
ในคู่มือ

คู่มือเล่ม 2 : ข้อมูลองค์กรชุมชน

“ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ”
Community Organizations Development Institute

บทที่ 1
ความสำคัญ
ของข้อมูล

เริ่มยังไงดี ?

การเก็บเริ่มเก็บข้อมูลนั้นต้องมีพื้นฐานรวมกันในชุมชน ก่อนว่าวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลของชุมชนนั้นคืออะไร? ซึ่งวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลโดยส่วนใหญ่เริ่มมาจาก **“มีความจำเป็นหรือต้องการใช้ข้อมูล เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง”** โดยที่ข้อมูลที่เก็บในแต่ละครั้งจะมีความแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ เช่น การเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการรับสวัสดิการผ้าอ้อมสำหรับผู้สูงอายุ ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เช่น ชื่อ อายุ เลขบัตรประชาชน โรคประจำตัว เลขที่บ้าน เป็นต้น

ดังนั้น เมื่อมีการทำบ้านมั่นคง คนในชุมชนยังไม่รู้ว่าชุมชนของตนนั้นมีข้อมูลอะไรที่สำคัญบ้าง เมื่อยังไม่รู้การเริ่มจากข้อมูล 5 ส่วน คือ

- 1.) ลักษณะครอบครัว/ครัวเรือน
- 2.) ฝั่งชุมชน
- 3.) การใช้งานพื้นที่
- 4.) กลุ่มอายุในครัวเรือน
- 5.) ทรัพยากรในพื้นที่

โดยสามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลที่เก็บได้หลังจากนี้หากมีการปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือทีมในการเก็บข้อมูลที่คนในชุมชนไว้วางใจและมีความเชื่อมั่นในการให้ข้อมูลสำคัญ

ขั้นตอนหลังจาก...
เก็บข้อมูลสำเร็จ

หลังจากการเก็บข้อมูลแล้วนั้น อีกขั้นตอนสำคัญที่ทุกๆ คนจำเป็นต้องวางแผนร่วมกันคือ **“วิธีการจัดเก็บข้อมูล”** ที่เราเก็บมาจากในชุมชนของเราเอง โดยแนวทางในการเก็บรักษาข้อมูลนั้นถือเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เนื่องจากชุมชนจำเป็นที่จะต้องมีการหยิบข้อมูลมาใช้ และปรับข้อมูลให้ตรงกับสถานะปัจจุบันอยู่เสมอ ข้อมูลสำคัญในการออกแบบวิธีจัดเก็บรักษาข้อมูล ประกอบด้วย

1.) ความเข้าใจของผู้จัดเก็บและชุมชน

โดยทั้งผู้จัดเก็บข้อมูลจำเป็นที่จะต้องตัดสินใจร่วมกันว่าจะใช้แนวทางใดในการจัดเก็บเพื่อให้ทุกคนสามารถใช้งาน เข้าถึง และปรับแก้ไขได้ ในขณะเดียวกันก็ยังคงต้องให้ความสำคัญกับความเป็นส่วนตัวของข้อมูลชุมชน

2.) ความสอดคล้องกับประเภทและวิธีการจัดเก็บข้อมูล

ลักษณะของการเก็บข้อมูลแต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกัน เช่น ข้อมูลเชิงที่ตั้ง และการใช้งานพื้นที่ ซึ่งมีความต่างกันของข้อมูลประชากร (เพศ อายุ อาชีพ) แสดงว่าวิธีการจัดเก็บจำเป็นที่จะต้องต่างกัน เพื่อความเข้าใจในการอ่าน และใช้ข้อมูลที่สะดวกมากขึ้น

3.) สถานที่จัดเก็บและกฎการเข้าถึง-แก้ไขข้อมูลชุมชน

หลังจากที่ออกแบบวิธีการจัดเก็บที่มีความเข้าใจร่วมกันทั้งชุมชนแล้วนั้นชุมชนจำเป็นที่จะต้องตกลงเรื่องสถานที่จัดเก็บว่าควรจะมีที่ใด และมีใครเป็นผู้รับผิดชอบบ้างอ้างอิงบนพื้นฐานความไว้วางใจและความเข้าใจของชุมชน มากไปกว่านั้น การเข้าถึงหรือการแก้ไขข้อมูลก็ควรที่จะมีข้อตกลงที่เข้าใจร่วมกันว่าใครจะมีสิทธิ์ในการแก้ไขและขั้นตอนในการนำข้อมูลชุมชนไปใช้นั้น จำเป็นต้องทำอะไรบ้าง เช่น มีการลงชื่อ ขอมติชุมชน หรือให้สิทธิ์การตัดสินใจกับผู้ดูแล เป็นต้น

“ข้อมูล” เก็บทำไม

ทำไมถึงต้องเก็บข้อมูล?

ข้อมูลคือหลักฐานเกี่ยวกับชุมชนของเราในการใช้สร้างความเข้าใจ ทำความรู้จัก ร่วมกันภายใน ไปจนถึงการใช้เป็นเครื่องมือในการแสดงให้เห็นถึงเหตุและผล บางอย่างที่เกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องหรือปัญหาและศักยภาพของชุมชน

เหตุผลสำคัญในการเก็บข้อมูลคือการเก็บรักษาไว้ซึ่งการข้อมูลที่สำคัญและแบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ทรัพยากรและศักยภาพของเรา มากไปกว่านั้นยังเป็นเหมือนคัมภีร์พิเศษที่ถูกสร้างขึ้นโดยชุมชนเองในการบอกเล่าเรื่องราว ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและข้อเท็จจริงต่างๆของพื้นที่ ที่สามารถนำไปประยุกต์และวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การสื่อสารบางอย่างที่ชุมชนให้ความสำคัญ ถือเป็นแหล่งอ้างอิงที่สำคัญที่สุดชิ้นหนึ่งที่สามารถจับต้องได้ของแต่ละพื้นที่

ข้อควรระวัง

อย่างที่ได้อ่านไปข้างต้นว่าข้อมูลชุมชนถือเป็นสิ่งที่สามารถบอกเล่าทุกอย่างเกี่ยวกับพื้นที่ของเราได้ ตั้งแต่ผู้อยู่อาศัยไปจนถึงทรัพยากรและศักยภาพ การตัดสินใจให้ข้อมูลกับผู้ใดก็ตาม ควรผ่านการพูดคุยและคิดร่วมกันอย่างถี่ถ้วนถึงเหตุและผล รวมทั้งประเภทข้อมูลที่จะให้เนื่องจากเราไม่สามารถรู้ได้เลยว่าข้อมูลที่ให้ไปสามารถนำไปต่อยอดให้คิดอะไรได้บ้าง

ข้อมูล ชุมชน

“ ข้อมูลชุมชน... เป็นสิ่งสำคัญในการทำงาน
เป็นสิ่งที่มีความหมาย ต่อทั้งเจ้าหน้าที่ และ ต่อชุมชน ”

ประโยชน์ของข้อมูล ต่อเจ้าหน้าที่

01

ใช้สำหรับ
ทำความเข้าใจชุมชน

02

ใช้สำหรับ
วางแผนในการทำงาน

03

ใช้สำหรับ
ประสานความร่วมมือกับ
หน่วยงานต่างๆ

“ ประโยชน์ ของข้อมูลต่อชุมชน ”

ใช้ทำความรู้จัก
สมาชิกในชุมชนเพิ่มขึ้น

01

ใช้วางแผนในการดูแล
ช่วยเหลือสมาชิกในชุมชน

02

ใช้ในการวิเคราะห์ต้นทุน
ชุมชน เพื่อวางแผนพัฒนา
คุณภาพชีวิต

03

ใช้เป็นฐานข้อมูล
เพื่อยืนยันข้อเสนอ หรือ
แนวทางในการพัฒนาต่างๆ

04

เครื่องมือเก็บข้อมูล ธ การใช้เครื่องมือ **บทที่ 2**

ในชุมชน มีข้อมูลอะไรบ้าง ?

ลักษณะครอบครัว / ครัวเรือน

ข้อมูลลักษณะของครอบครัวและครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชน สะท้อนถึงลักษณะการอยู่อาศัยและความเป็นไปได้ของการต่อเติมบ้าน ยกตัวอย่างเช่น เป็นครอบครัวเดี่ยว กำลังจะแต่งงาน หรือเป็นครอบครัวที่ย้ายแล้ว เป็นครอบครัวย่อยภายใต้ครอบครัวใหญ่ เป็นต้น มากไปกว่านั้น ความสัมพันธ์ของแต่ละครอบครัวยังถือเป็นข้อมูลที่สำคัญอีกชั้นที่สามารถสะท้อนถึงการเมืองในชุมชน หรือการจัดกลุ่มทางสังคมได้อีกด้วย

ทรัพยากรในพื้นที่

ทรัพยากรในพื้นที่ชุมชนของเราถือเป็นข้อมูลสำคัญที่สุดอีกข้อมูลหนึ่งเนื่องจากข้อมูลเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นพืชพันธุ์ต่างๆ ภายในและบริเวณรอบๆ หรือพันธุ์สัตว์ที่เราเห็น รวมไปถึงสิ่งที่เรานำไปขาย อย่างเช่น เนื้อสัตว์ ไม้จากพืชบางชนิด หรือผลผลิตต่างๆ สามารถนำไปต่อยอดสู่การเป็นฐานข้อมูลที่สะท้อนถึงเศรษฐกิจชุมชนได้

การใช้งานพื้นที่

ลักษณะการใช้งานพื้นที่ที่ต่างกันชุมชนถือเป็นข้อมูลเชิงกายภาพที่สำคัญในการสะท้อนถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชุมชนของเรา รวมไปถึงสะท้อนความต้องการว่าในความเป็นจริงแล้ว ชุมชนจำเป็นต้องมีพื้นที่ไว้เพื่ออะไรบ้างนอกจากการอยู่อาศัย เช่น พื้นที่สาธารณะที่สามารถนั่งเล่น ประชุม และจอดเรือได้ เป็นต้น

ผังชุมชน

ผังหรือแผนที่ชุมชนเป็นข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงที่ตั้งของบ้านแต่ละหลัง ขอบเขตอาคารและที่ดินรวมถึงไปถึงวิธีการเข้าถึงแต่ละส่วนของชุมชนเพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจตรงกันว่าภาพรวมของชุมชนในด้านกายภาพประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

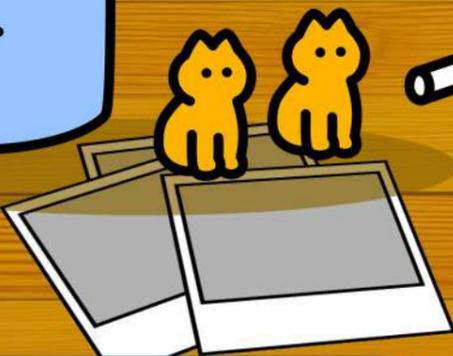
กลุ่มอายุในครัวเรือน

กลุ่มอายุและจำนวนประชากรในชุมชนถือเป็นอีกหนึ่งข้อมูลที่สามารเก็บได้ภายในชุมชนเพื่อสะท้อนถึงความต้องการด้านการบริการเชิงสังคมรวมไปถึงแนวทางในการออกแบบชุมชนในอนาคต เพื่อให้เอื้อต่อกลุ่มอายุหลักที่กำลังจะเกิดขึ้น

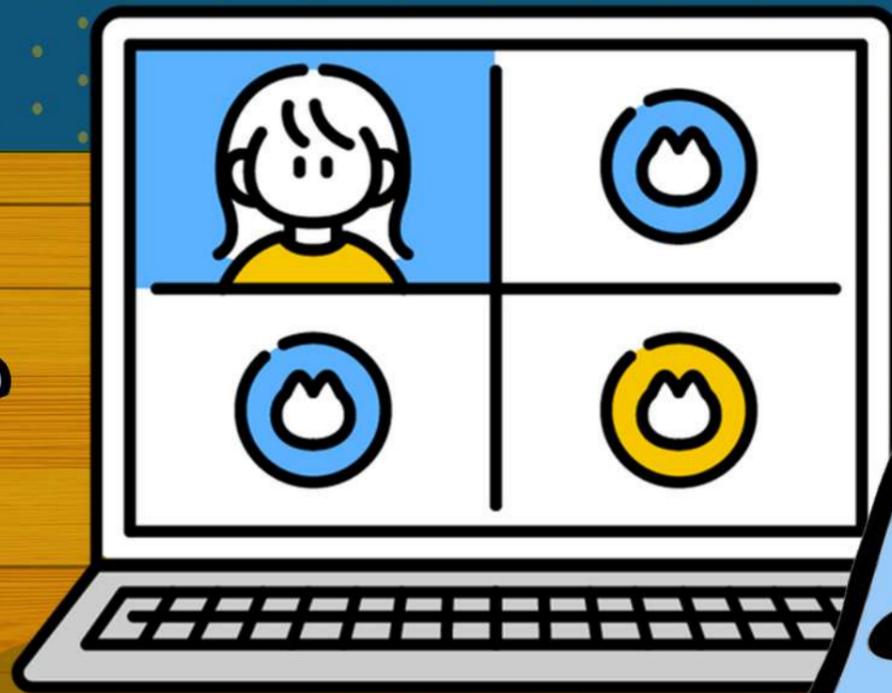
เก็บข้อมูลชุมชนยังไงดีนะ ?

ปฏิทินวัฒนธรรมและฤดูกาล

รูปถ่ายชุมชน อดีต - ปัจจุบัน

แผนที่ชุมชนและผังนิเวศน์

ฐานข้อมูลประชากรชุมชน

01

รูปถ่ายชุมชน
ตั้งแต่อดีต - ปัจจุบันรูปถ่ายชุมชนตั้งแต่
อดีตจนถึงปัจจุบัน

ภาพถ่ายชุมชนเป็นเครื่องมือที่สามารถช่วยในการศึกษาประวัติศาสตร์หรือความเป็นมาของชุมชนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากทำให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของพื้นที่แทนคำบอกเล่าได้

รูปถ่ายชุมชน ปีที่ 01

รูปถ่ายชุมชน ปีที่ 02

รูปถ่ายชุมชน ปีที่ 03

นอกจากนี้ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยยืนยันถึงระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐานของชุมชนว่ามีการเริ่มต้นในการตั้งถิ่นฐานมาอย่างยาวนาน กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ช่วยในการยืนยันกับหน่วยงานด้วยรูปถ่ายจะทำให้มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้นสำหรับกระบวนการบ้านมั่นคง อีกทั้งรูปถ่ายจะบอกเล่าถึงวัฒนธรรมหรือเหตุการณ์สำคัญของกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โดยข้อสังเกตที่ไม่ควรลืมคือ “การระบุวันเวลาสถานที่ หรือการจดข้อมูลสำคัญเพื่อเป็นการอ้างอิงไว้ในรูปถ่าย”

02 ฐานข้อมูล ประชากรชุมชน

“

ฐานข้อมูลประชากรชุมชน เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือพื้นฐานในการจดบันทึกข้อมูลที่เรียกว่า “แบบสำรวจข้อมูลครัวเรือน” เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเก็บข้อมูลได้มากที่สุดโดยคนที่อยู่ในชุมชนสามารถช่วยในการเก็บข้อมูลร่วมกันได้อย่างที่ได้กล่าวไปแล้วในข้างต้นว่าข้อมูลเป็นสิ่งที่สามารถสร้างความเข้าใจทำให้ชุมชนได้ทำความรู้จักข้อมูลในครัวเรือนจนถึงข้อมูลทรัพยากรศักยภาพและปัญหาในชุมชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการ **“ทำความเข้าใจก่อนการเก็บข้อมูล”** เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ผลของข้อมูลซึ่งข้อมูลที่อยู่ในแบบสำรวจข้อมูลครัวเรือน ประกอบด้วย

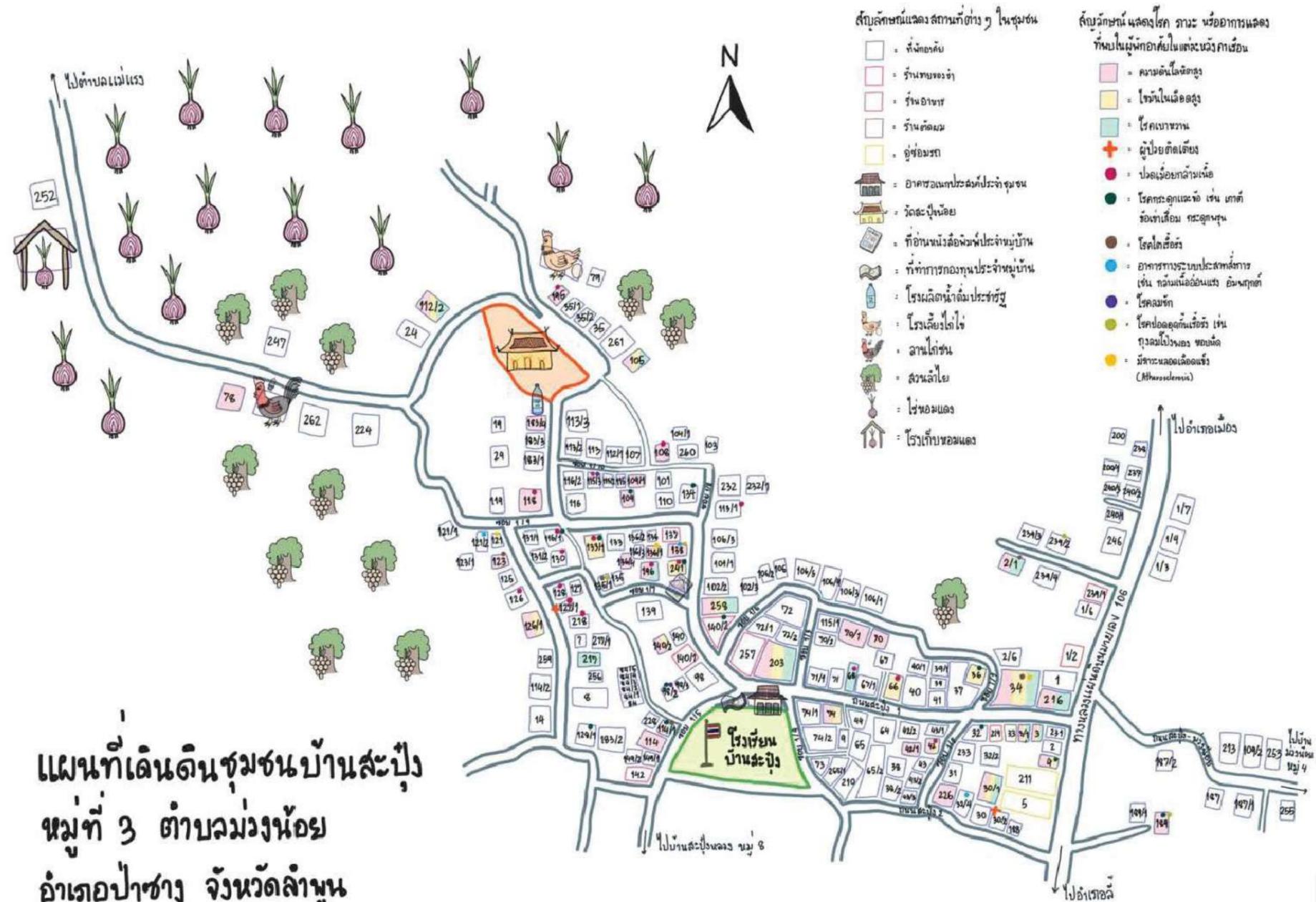
- ✓ ข้อมูลผู้ให้ข้อมูลและระบุตำแหน่งของที่อยู่อาศัย (โดยที่ผู้ให้ข้อมูลคือหัวหน้าครอบครัวหรือสมาชิกในครัวเรือน)
- ✓ ข้อมูลของสมาชิกในครัวเรือน (ชื่อ-สกุล, เลขบัตรประจำตัวประชาชน, การศึกษา, อาชีพและรายได้)
- ✓ สภาพของที่อยู่อาศัย ขนาดและกรรมสิทธิ์ที่ดิน

03

แผนที่เดินดิน
(แผนที่ชุมชน)

แผนที่เดินดิน คืออะไร.....

เป็นเครื่องมือสำรวจชุมชน โดยการแบ่งกลุ่มในการเดินสำรวจและสังเกตด้วยตา โดยจับบันทึกสิ่งแวดล้อมที่มีในชุมชน (ในมิติกายภาพ) ด้วยวิธีง่ายๆ ใช้เวลาไม่นานเพื่อให้เกิดความเข้าใจบริบทของชุมชน ซึ่งทีมผู้บันทึกแผนที่เดินดินควรมีการวางแผนก่อนทำการสำรวจเพื่อใช้เวลาน้อย และได้รายละเอียดมากที่สุด

04

ฟังนิเวศน์ ที่มีความเชื่อมโยงกับ ปฏิทินวัฒนธรรมและฤดูกาล

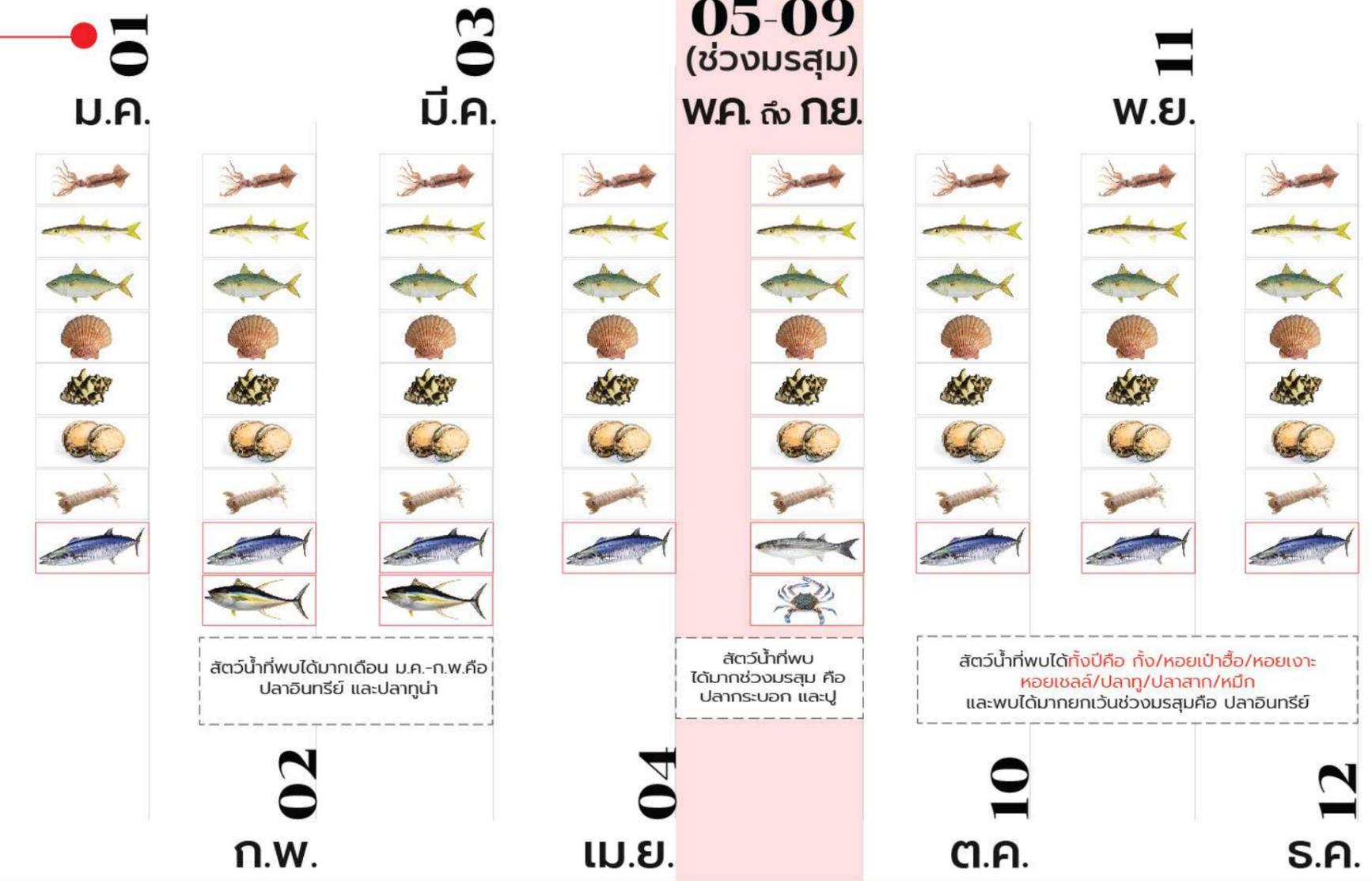

เป้าหมายของการจัดทำฟังนิเวศน์ ที่มีความเชื่อมโยงกับปฏิทินวัฒนธรรมและฤดูกาล

- (1) เข้าใจแหล่งทรัพยากร และพื้นที่หากินของชุมชน
- (2) จำแนกกลุ่มประเภทของทรัพยากรที่ได้
- (3) บริบทพื้นที่ที่เปลี่ยนไปในแต่ละช่วงเวลาของปีซึ่งเกิดวัฒนธรรมและจากฤดูกาล
- (4) วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อกระทบต่อทรัพยากรเพื่อสร้างโอกาสและป้องกันหรือลดอุปสรรค

ตัวอย่าง

ผังนิเวศน์เกาะกูดที่เชื่อมโยงกับฤดูกาล

สัตว์น้ำที่พบได้มากเดือน ม.ค.-ก.พ.คือ ปลาอินทรี และปลากูด

สัตว์น้ำที่พบได้มากช่วงมรสุม คือ ปลากระบอก และปู

สัตว์น้ำที่พบได้ทั้งปีคือ กุ้ง/หอยเป่าฮือ/หอยเงาะ/หอยเชลล์/ปลาทุ/ปลาสาก/หมึก และพบได้มากยกเว้นช่วงมรสุมคือ ปลาอินทรี

ปฏิทินฤดูกาล

“ปฏิทินฤดูกาลเป็นการต่อยอดจากการทำแผนที่ภูมิเวศน์โดยเน้นไปที่ทรัพยากรที่ได้จากพื้นที่และความสอดคล้องของบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลาใน 1 ปี เพื่อดูว่าในแต่ละช่วงเดือนได้ผลผลิตอะไรบ้าง นำไปสู่การวางแผนต่อยอดทางเศรษฐกิจชุมชนได้อีกด้วย

บทที่ 3
การต่อยอด
ฐานข้อมูล

การต่อยอด ฐานข้อมูล

“ เป็นหัวใจสำคัญ หรือเป็นเป้าหมายหลัก
ของการเก็บข้อมูล ”

สำหรับ พอช.

- วิเคราะห์ฐานข้อมูลชุมชน เพื่อวางแผน และกำหนดทิศทางการทำงาน

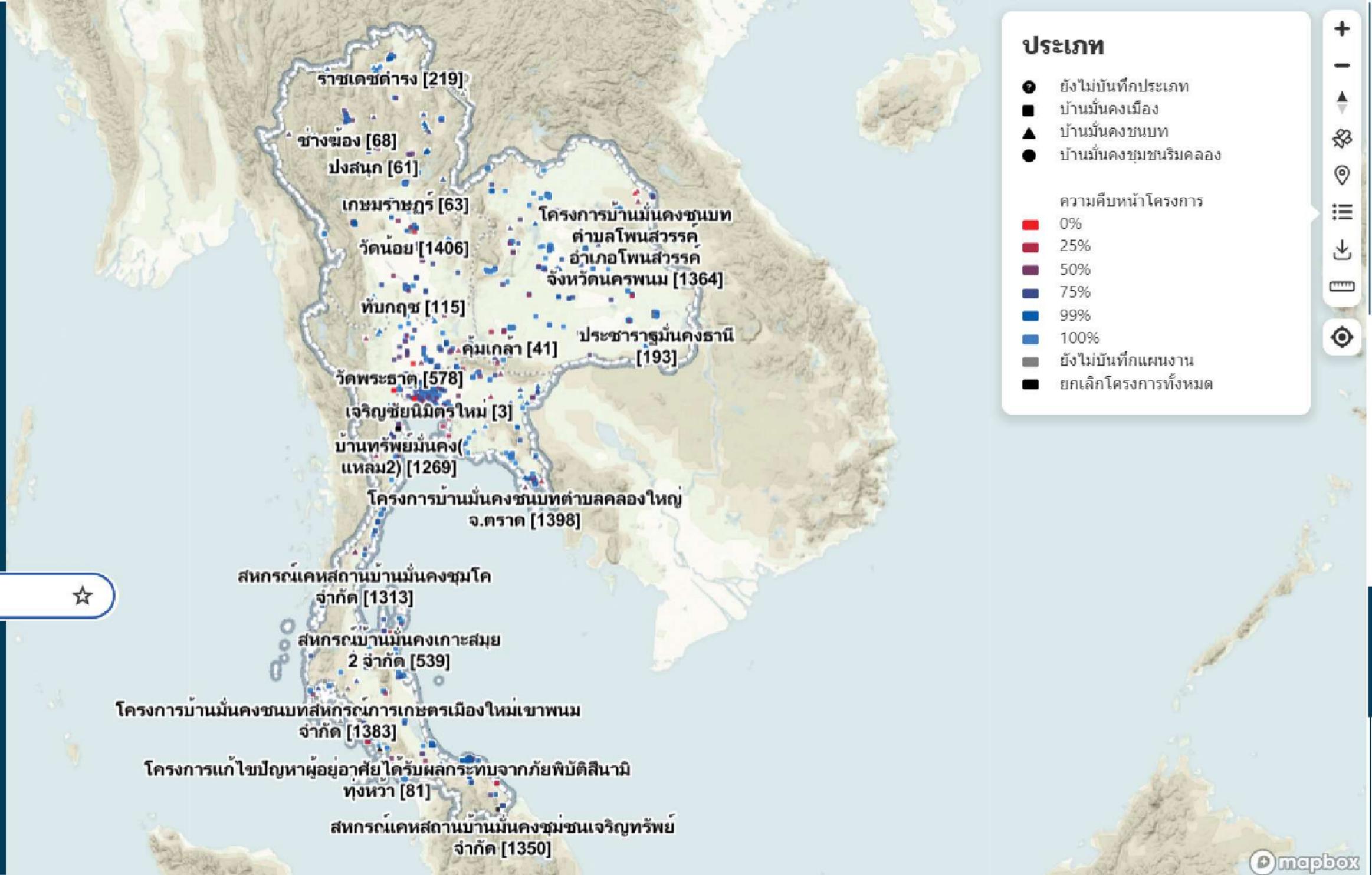
สำหรับ ชุมชน

- ชุมชนมีความเข้าใจ ในการเก็บ และใช้ฐานข้อมูล เพื่อนำไปสร้าง ข้อเสนอเชิงนโยบาย หรือแผนพัฒนากับหน่วยงานต่างๆ ได้

การต่อยอดฐานข้อมูล “co-create” thailand

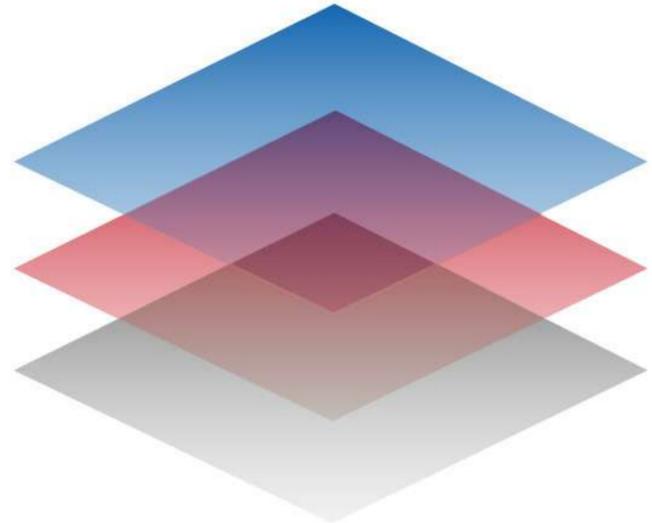
(โค-ครีเอท ไทยแลนด์)

<https://cocreatethailand.net/baanmankong#4.85/12.9/102.03> ☆

co-create thailand

(โค-ครีเอท ไทยแลนด์)

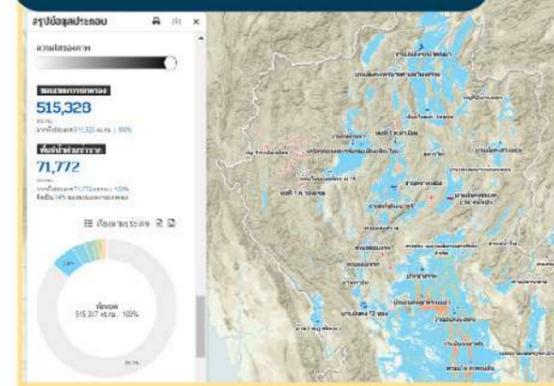

“สมัครใช้งานได้ที่”
Website : cocreatethailand.net

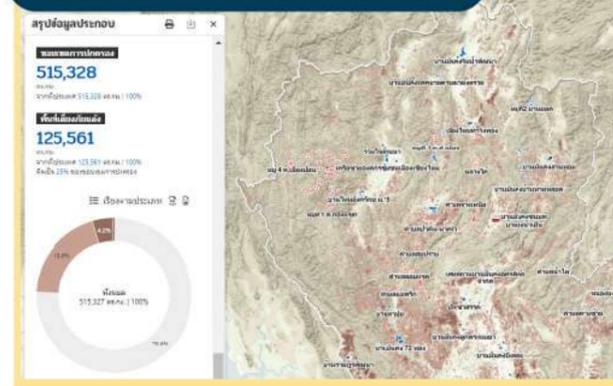
คืออะไร?

เว็บไซต์ที่เปิดให้ชุมชนสามารถบันทึก และจัดการข้อมูลสำรวจชุมชนได้ด้วยตัวเอง รวมถึงสรุปข้อมูลให้เห็นโอกาสอุปสรรคของชุมชนเพื่อให้ชุมชนเมืองหรือภาคใช้ในการวางแผนการจัดการหรือพัฒนาพื้นที่ของตนเองได้ โค-ครีเอท ยังมีข้อมูลเพื่อติดตามโครงการบ้านมั่นคงข้อมูลเครือข่ายคนทำงานพัฒนาพื้นที่ และข้อมูลเน็ตของดีหรือข้อเสนอจากวงหารือต่างๆ ให้ชุมชนภาคีเครือข่าย และเจ้าหน้าที่ พอช. สามารถรวบรวมและใช้ข้อมูลร่วมกันรวมถึงดูข้อมูลร่วมกับข้อมูลภาคใหญ่ของประเทศ เช่น พื้นที่เสี่ยงภัย ที่ดินภาครัฐและแหล่งสนับสนุนทางวิชาการได้อีกด้วย

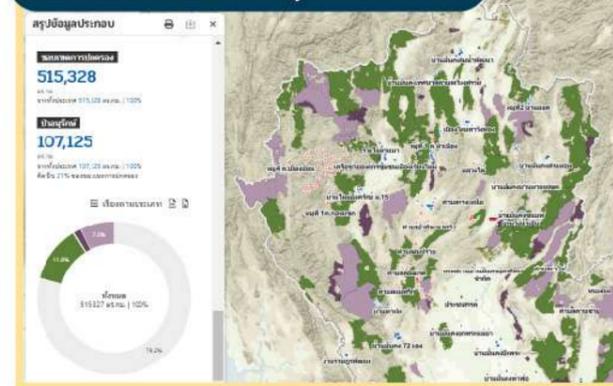
แผนที่วิเคราะห์น้ำท่วม | ภัยพิบัติ

แผนที่วิเคราะห์น้ำแล้ง | ภัยพิบัติ

แผนที่วิเคราะห์ป่าอนุรักษ์ | ที่ดิน

“เห็นข้อมูลภาพรวมเพื่อเข้าใจปัญหาและโอกาส แล้วใช้วางแผนพัฒนาได้ตรงจุด”

เครื่องมือที่ช่วยซ่อนข้อมูลในโค-ครีเอท ร่วมกับข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการใช้ทำความเข้าใจโอกาส ศักยภาพ และความท้าทาย ในการพัฒนาพื้นที่โดยการแสดงผลบนแผนที่ 3 มิติ และสรุปสถิติข้อมูลได้ตั้งแต่ระดับตำบลถึงระดับประเทศ เครื่องมือนี้สามารถเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการร่วมหารือของแต่ละชุมชนเมืองหรือภาคเพื่อใช้วางแผนการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหพื้นที่ได้

ด้วยกลุ่มชั้นข้อมูลสำคัญ ดังนี้

- ข้อมูลโค-ครีเอท เช่น ชุมชน บ้านมั่นคง
- การใช้ประโยชน์ที่ดิน และพื้นที่ในการจัดการของรัฐ
- ภูมิศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม
- พื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติ
- แหล่งความรู้ และการสนับสนุนทางวิชาการ

LINE BOT

ลุงมันคง

ทำอะไรได้บ้าง?

ลุงมันคงเป็นการใช้งานผ่าน LINE ที่เข้ามาช่วยตอบคำถามเบื้องต้นของชุมชนที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งชุมชนและเจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ที่ประกอบด้วย

- 1 ชื่อชุมชน, ตำบล, อำเภอ, จังหวัด
- 2 ชื่อ และเบอร์ติดต่อประธานชุมชน
- 3 พิกัดที่ตั้งชุมชนใน Google Map
- 4 สถานะชุมชน
- 5 สถานะปัจจุบัน ได้แก่

- ความสามารถในการออม
- ประเภทที่ดิน
- กรรมสิทธิ์ที่ดิน

ลุงมันคงเป็นการต่อยอดมาจากข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจข้อมูลชุมชน โดยมีการทำกระบวนการมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเพื่อคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในเบื้องต้น 5 ส่วนที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเพื่อเป็นตัวช่วยในการตอบคำถาม ลดภาระในการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้ ซึ่งในอนาคตสามารถเพิ่มเติมข้อมูลในส่วนที่สำคัญที่จะทำให้ "ลุงมันคง" ช่วยตอบคำถามได้มากขึ้นอีกด้วย

วิธีการใช้งาน คุณลุงมั่นคง

การใช้งานลุงมั่นคงใน LINE มีขั้นตอน
การใช้งานง่ายๆ เพียง 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1** เพิ่มเพื่อนใน LINE
- 2** เชิญเพื่อนมาเป็นสมาชิกกับลุงมั่นคง
- 3** ค้นหาสถานะชุมชน

เพิ่มเพื่อนใน LINE

ขั้นตอนที่ 1

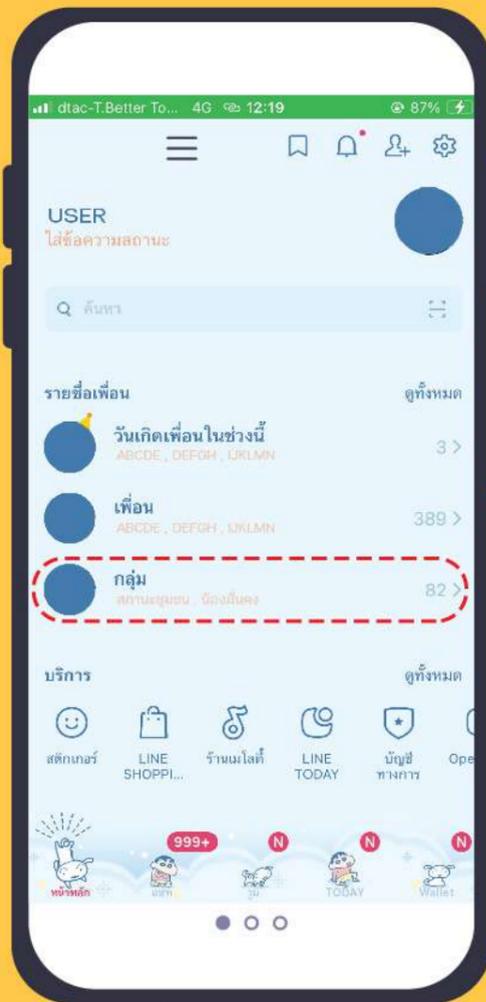
ขั้นตอนที่ 2

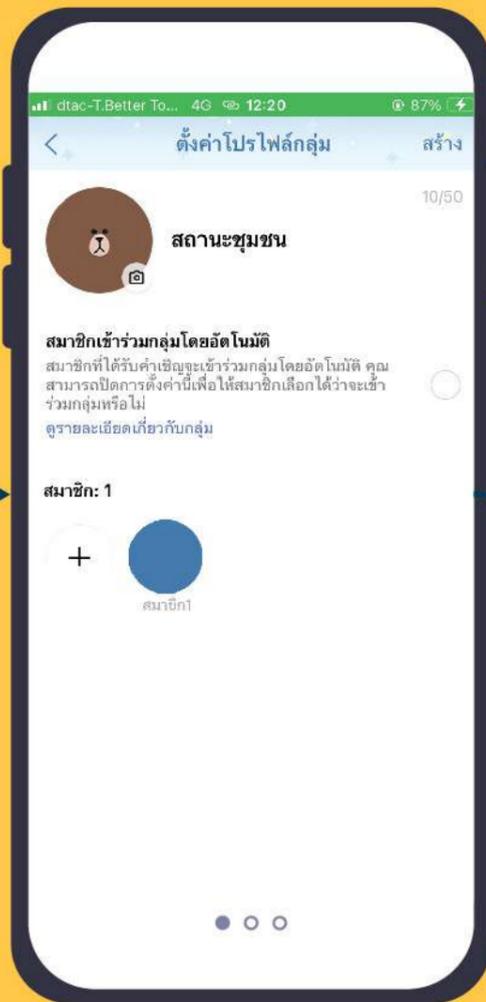
ขั้นตอนที่ 3

เชิญเพื่อนเป็นสมาชิกกับลุงมั่นคง

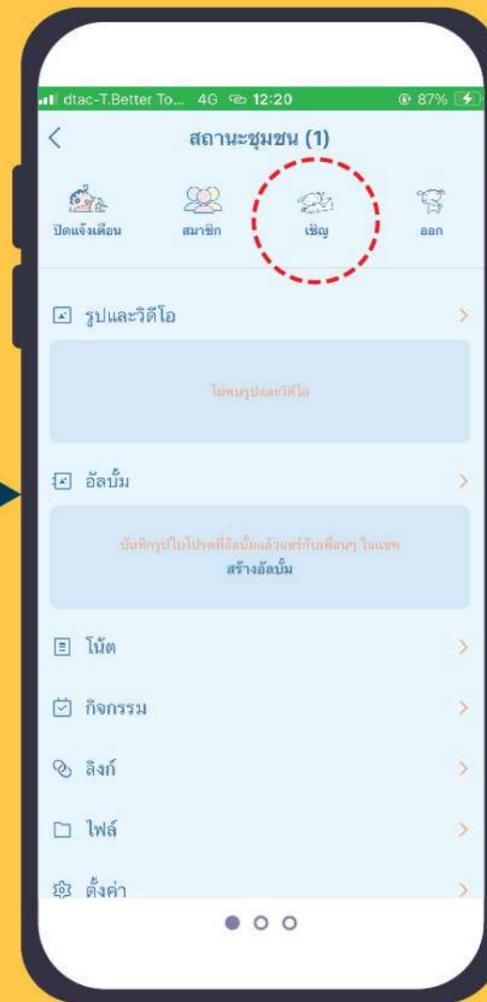
สร้างกลุ่มใหม่

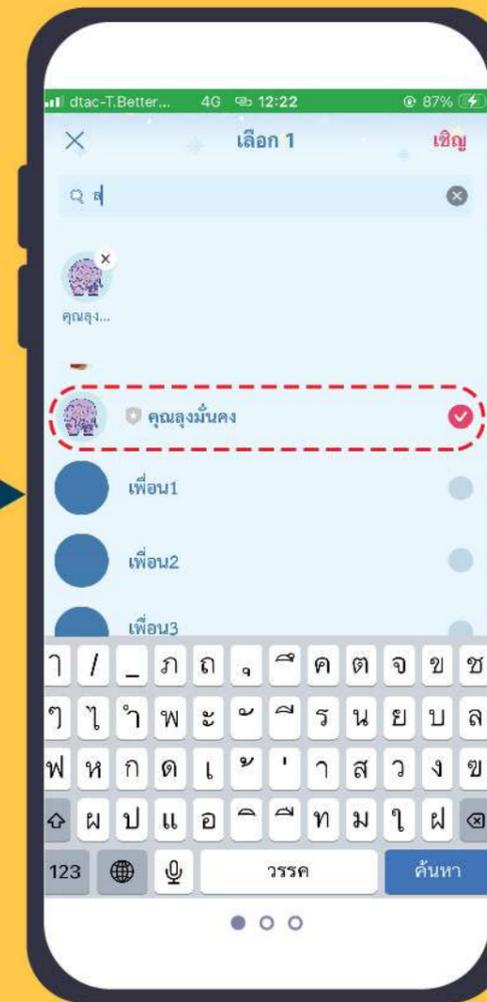
เชิญเพื่อนเข้ากลุ่ม (1)

เชิญเพื่อนเข้ากลุ่ม (2)

เชิญคุณลุงมั่นคงเข้ากลุ่ม

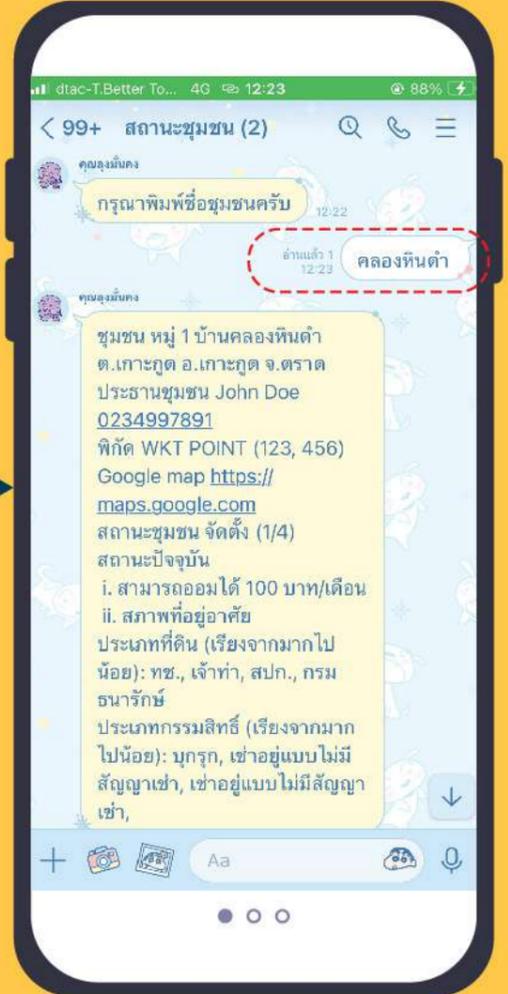
เชิญคุณลุงมั่นคงเข้ากลุ่ม

ค้นหาสถานะชุมชน

พิมพ์ "สถานะชุมชน"

พิมพ์ "ชื่อชุมชน"

สถานะชุมชน

“สถานะชุมชน” ถือเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่ใช้ช่วยในการติดตามการทำงานของชุมชนช่วยประเมินความพร้อมก่อนการเสนอโครงการและช่วยให้เจ้าหน้าที่เห็นถึงภาพรวมในการทำงานของแต่ละชุมชนเพื่อวางแผนในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้โปรแกรม Excel ในการใช้งานสถานะชุมชน และมีวิธีการใช้งานดังนี้

ตัวอย่าง : การใช้งานสถานะชุมชนของภาคกรุงเทพ ปริมณฑล และตะวันออก

เมื่อได้รับโปรแกรม Excel “สถานะชุมชน” แล้วจะมี Sheet หรือแผ่นงานอยู่ 2 ส่วน คือ 1) รหัสจังหวัด 2) สถานะชุมชนรายจังหวัด

ส่วนที่ 1 : รหัสจังหวัดและรหัสภาคจะมีความเชื่อมโยงกับ Website โค-ครีเอท ซึ่งเป็นรหัสรหัสเดียวกัน

รหัสจังหวัด	ชื่อจังหวัด	รหัสภาค
10	กรุงเทพมหานคร	1
11	สมุทรปราการ	1
12	นนทบุรี	1
13	ปทุมธานี	1
20	ชลบุรี	1
21	ระยอง	1
22	จันทบุรี	1
23	ตราด	1

ส่วนที่ 2 : สถานะชุมชนรายจังหวัด

การกรอกข้อมูลสถานะชุมชนรายจังหวัดในส่วนที่ 2 นี้ จะมี 5 กระบวนการตามลำดับ คือ 1) จัดตั้ง 2) แต่งตัว 3) เตรียมพร้อม 4) ติดตาม 5) ต่อยอด โดยมีคำอธิบายประกอบการใช้งานไว้ในท้ายตาราง โดยแต่ละขั้นตอนจะมีค่าน้ำหนักและไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับขั้นตอนในการดำเนินงาน ซึ่งตารางสถานะชุมชนมีรายละเอียด ดังนี้

สถานะชุมชน ภาคกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และตะวันออก			ชื่อชุมชนในกรุงเทพฯ			
			เขตราชเทวี			
กระบวนการ	ระยะเวลาและเกณฑ์	ขั้นตอนการดำเนินการ	ชุมชน 1	ชุมชน 2		
ขาขึ้น	จัดตั้ง (4 คะแนน)	สร้าง ความเข้าใจ	แนะนำพอส	☒	☒	
			กระบวนการบ้านมั่นคง	☒	☒	
			หลักคิด/เกณฑ์	☒	☒	
			การเชื่อมโยงหน่วยงาน/ภาคี	☒	☒	
		ทำครบ=1			1	1
		ทีมทำงาน ชุมชน	รายชื่อ/เบอร์โทร ทีมงาน	☒	☐	
			โครงสร้างการทำงาน	☒	☒	
			นโยบาย/สังคม	☒	☒	
			กองทุน	☒	☐	
		ทำครบ=1			1	0
		สำรวจ ข้อมูล	แบบสำรวจครัวเรือน	☒	☒	
			Google form แบบสำรวจครัวเรือน	☒	☒	
			Google Map พิกัดบ้าน	☒	☒	
			App Ling ขนาดบ้าน	☒	☒	
ผังเดินดินชุมชน	☒		☒			
ทำครบ=1			1	1		
จัดตั้งกลุ่ม ออมทรัพย์	Google Map พิกัดบ้าน	☒	☒			
	App Ling ขนาดบ้าน	☒	☒			
	ผังเดินดินชุมชน	☒	☒			
ทำครบ=1			1	1		

สถานะชุมชน ภาคกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และตะวันออก		ชื่อชุมชนในกรุงเทพฯ				
		เขตราชเทวี				
กระบวนการ	ระยะเวลาและเกณฑ์	ขั้นตอนการดำเนินการ	ชุมชน 1	ชุมชน 2		
ขาขึ้น	2-3 เดือน รวมประชุม รับรองระดับ ชุมชน/เมือง	รับรองสิทธิผู้เดือดร้อน***	ตารางผู้รับผลประโยชน์	☒	☐	
			เกณฑ์การรับรองสิทธิ	☒	☐	
		ทำครบ=1		1	0	
		สรุปเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา	ข้อมูลชุมชน	☒	☐	
		ทำครบ=1		1	0	
		ประชุมรับรองระดับชุมชน/เมือง	ประชุมรับรองระดับชุมชน/เมือง	☒	☐	
		ทำครบ=1		1	0	
	ไม่กำหนด ขึ้นกับความ ชัดเจนที่ดิน	จัดหาพื้นที่ในการพัฒนา	แผนที่แสดงขอบเขตที่ดิน	☒	☐	
			ทำครบ=1		1	0
		ออกแบบวางผังชุมชน อย่างมีส่วนร่วม	ข้อมูลที่ดิน	☒	☐	
			โฉนดที่ดิน	☒	☐	
			ข้อมูลรายครัวเรือน	☒	☐	
			อัตลักษณ์พื้นที่	☒	☐	
			ทำครบ=1		1	0
		อำนวยความสะดวก/วางแผนการออม	รายได้-รายจ่าย รายครัวเรือน	☒	☐	
แบบบ้าน			☒	☐		
ราคาบ้าน/ที่ดิน	☒		☐			
แผนการออม	☒		☐			
	ทำครบ=1		1	0		

สถานะชุมชน ภาคกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และตะวันออก		ชื่อชุมชนในกรุงเทพฯ				
		เขตราชเทวี				
กระบวนการ	ระยะเวลาและเกณฑ์	ขั้นตอนการดำเนินการ	ชุมชน 1	ชุมชน 2		
ขาขึ้น	เตรียมพร้อม (3 คะแนน)	จัดตั้งสหกรณ์	เอกสารบัญชีเกี่ยวกับสหกรณ์	☒	☐	
			กลไกการร่วมมือกับกรมส่งเสริมฯ	☒	☐	
		ทำครบ=1		1	0	
		จัดทำแผนก่อสร้าง/ แผนดำเนินโครงการ	ผังชุมชน	☒	☐	
			ประเมินระยะเวลาโครงการ/ข้อติดขัด	☒	☐	
			ทำครบ=1		1	0
	ติดตาม (6 คะแนน)	30 วัน	เสนอโครงการ	แบบเสนอโครงการ	☒	☐
				ตารางผู้รับผลประโยชน์	☒	☐
				ทำครบ=1		1
		15-30 วัน	ซื้อที่ดิน/ขอเช่าที่ดิน	ใบอนุญาตเช่า/โฉนดที่ดิน	☒	☐
			ขออนุญาตก่อสร้าง	ใบอนุญาตก่อสร้าง	☒	☐
				แบบฟอร์มแผนการเบิก-จ่าย	☒	☐
		เบิกซื้อที่ดิน (จบ สิ้นเชื่อสำหรับซื้อที่ และสร้างบ้าน)ก่อน ที่จะสามารถเบิก อุดหนุน>สราฯ> บริหารจัดการ งวด 1 (จบอุดหนุน) ต้องเบิกหลังเสนอ ภายใน 6 เดือน	เบิกจ่ายงบประมาณ	แบบบ้าน	☒	☐
				มติที่ประชุม	☒	☐
				ทำครบ=1		1
	จัดหาผู้รับจ้าง	จัดหาผู้รับจ้าง	☒	☐		
	ทำครบ=1		1	0		

สถานะชุมชน ภาคกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และตะวันออก		ชื่อชุมชนในกรุงเทพฯ			
		เขตราชเทวี			
กระบวนการ	ระยะเวลาและเกณฑ์	ขั้นตอนการดำเนินการ	ชุมชน 1	ชุมชน 2	
ขาขึ้น	ติดตาม (6 คะแนน)	ก่อสร้างบ้าน	ก่อสร้างบ้าน	☒	☐
		ทำครบ=1		1	0
		ตรวจงวดงาน	แบบฟอร์มตรวจงวดงาน	☒	☐
			สัญญาผู้รับเหมา	☒	☐
		ทำครบ=1		1	0
		ปิดโครงการ	แบบฟอร์มปิดโครงการ	☒	☐
	ทำครบ=1		1	0	
		แบบฟอร์มสอบถาม	☒	☐	
		ข้อมูลสอบถามโครงการ	☒	☐	
	ทำครบ=1		1	0	
	ต่อยอด (1 คะแนน)	บ้านที่มากกว่าบ้าน	คู่มือ/กองทุน	☒	☐
		ข้อมูลพื้นฐาน (กลุ่มเปราะบาง)	☒	☐	
ทำครบ=1		1	0		
คะแนนรวมที่แสดงถึงสถานะชุมชน			20	2	

จุดเน้นที่สำคัญ !!!

- 1) วัตถุประสงค์ผลการดำเนินงานในพื้นที่ทุกครั้งหลังขยับสู่ขั้นตอนใหม่ เพื่อให้ไม่ให้เกิดการตกหล่นของกระบวนการและข้อมูล
- 2) ให้ความสำคัญต่อเกณฑ์ที่ออกแบบร่วมกันภายในตารางถึงระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินการกระบวนการต่างๆที่ระบุไว้ในคำอธิบายสถานะชุมชน ด้านล่าง

คำอธิบายสถานะชุมชน		ความหมาย	
จัดตั้ง	ต้องทำสีม่วงให้ "เสร็จทั้งหมด" ก่อนถึงขยับไปเริ่มทำในสีชมพูได้	4 คะแนน	ถ้ามีการติดตามอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาเพื่อเสนอโครงการได้
แต่งตั้ง	สีชมพู ทำเรียงลำดับขั้นตอนจากบนลงล่าง โดยที่ "ต้องทำขั้นตอนการรับรองสิทธิ์ผู้เดือดร้อนให้เสร็จก่อนเท่านั้น" จึงจะขยับไปทำขั้นตอนถัดไปในช่องสีชมพูได้ และจะต้องทำช่องสีชมพูให้ครบก่อนถึงจะขยับไปทำขั้นตอนสีส้มได้	3 คะแนน	มีความพร้อมในการเสนอโครงการมาก
เตรียมพร้อม	ต้องทำสีส้มให้ "เสร็จหมดก่อนทุกขั้นตอน" เพื่อขยับสู่การติดตาม	3 คะแนน	อยู่ระหว่างขั้นตอนเสนอโครงการ
ติดตาม	ระยะเวลาทั้งหมด 1-2 ปี ตามระยะเวลาโครงการ แต่จำเป็นต้อง "ดำเนินการเรื่องที่ดินและการอนุญาตก่อสร้างให้เรียบร้อยก่อน" ดำเนินการขั้นต่อไป		หลังเสนอโครงการต้องมีการติดตามการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

